

Divdesmit ceturtā nodaļa.

Strīdi par Dievu un Kristu 1900. gadu sākumā.

Iepriekšējās nodaļās mēs īpaši atzīmējām, ka, kamēr Elena Vaita bija dzīva, SDA uzskatīja, ka Kristus ir dzimis Dieva Dēls. Viņa pati arī daudzkārt ir izmantojusi šādu apgalvojumu. Tomēr tas netraucēja SDA ticēt pilnīgi un absolūtai Kristus dievišķībai, un viņi to pilnībā apstiprināja. SDA apgalvoja, ka tas atbilst tam, ko Bībele saka, ka Kristus ir Dievs, kā piemēram, Jāņa 1:1 utt.

Lai gan SDA uzskatīja, ka Dēls ir Dievs, viņi neticēja, ka Viņš ir līdzvērtīgs (viena vecuma) ar Tēvu. Tas ir tāpēc, ka viņi uzskatīja, ka, kā atsevišķa persona, Viņa izcelsme ir no Dieva (Tēva) kādā mūžības brīdī. Mēs jau iepriekšējās nodaļās noskaidrojām, ka tas notika tik sen mūžībā, ka cilvēka prāts to nespēj aptvert.

Mēs arī atzīmējām, ka šajā jautājumā SDA valdīja harmonija. Tā turpinājās pat pēc Elenas Vaitas grāmatas "Laikmetu Ilgas" (1898) publicēšanas — grāmatas, it kā pateicoties kurai, kā apgalvo šodienas SDA vadība, mūsu konfesija mūsdienās ir pieņēmusi mācību par "trīsvienību". Aicinu atcerēties šo apgalvojumu, jo tā patiešām ir pietiekami nozīmīga apsūdzība.

Kā mēs tagad redzēsīm, Elena Vaita teica, ka tas, ko SDA mācīja 1900. gadu sākumā par Kristu, bija Dieva dotā patiesība. Attiecībā uz Dēla dzimšanas koncepciju viņa aizstāvēja SDA Pionieru ticību. Tomēr šāda harmonija nebija ilgstoša. Pār Dieva atlikuma tautu bija savilkušies nesaskaņu mākoņi. Kā teica V. A. Spaisers, atsaucoties uz problēmām, ko radīja Džona Hārvija Kelloga grāmatas "Dzīvais Templis" izdošana: ... – "Divdesmitā gadsimta mijā Adventistu kustība vairākus gadus piedzīvoja sevišķas grūtības. Šķita, ka maldi kā draudīgi plūdi, uzglūnēja visnegaidītākajā veidā. Tieši tad mēs varējām redzēt, kā Praviešu Gars steidzami darbojās uz visām pusēm ar varenu spēku, lai apmierinātu īpašās vajadzības." (W. A. Spicer, *How the Spirit of Prophecy Met a Crisis: Memories and Notes of the "Living Temple" Controversy, 1938*)

Mēs to izpētīsim tieši tagad.

Pamatpatiesības - mūsu ticības orientieri un balsti.

1905. gada Ģenerālās Konferences Sesijā (tā kā tas ir ļoti svarīgi mūsu pētījumam, mēs to aplūkosim daudz sīkāk divdesmit devītajā nodaļā) Elena Vaita delegātiem teica, ka Sātans cenšas dot dubultu triecienu SDA uzskatiem. Toreiz viņa īpaši uzsvēra: ... - "Lai neviens nesāk strādāt pie pamatpatiesību iznīcināšanas, kas mūs padarīja par tādiem, kādi mēs esam. Dievs virzīja savus ļaudis soli pa soli uz priekšu, lai gan mēs bijām maldu slazdu ieskausi no visām pusēm. Saskaņā ar vienkāršu vārdu "Tā saka Tas Kungs" brīnumaino vadību, patiesība tika noskaidrota un izturēja pārbaudījumus. Kad ierodas cilvēki un mēģina piesaistīt sev mācekļus, sagaidiet viņus ar uguni pārbaudītām patiesībām." (Ellen G. White to the delegates at the 1905 General Conference of Seventh-day Adventists, Takoma Park, Washington D. C., May 24th 1905, "A Warning against False Theories," MR 760)

Šajā konferencē SDA tika atgādināts, ka "patiesības pamati, kas mūs padarīja par tādiem, kādi esam", bija patiesība, kas bija "izturējusi pārbaudi". Tāpēc Elena Vaita brīdināja, ka viņi var sastapties ar cilvēkiem, kuri sludinās nepareizas mācības un ar to maldinās mūsu cilvēkus. Viņa šos pamatus nosauca par "ugunī pārbaudītām patiesībām". Vēlreiz pievērsiet uzmanību, ka tas notika 1905. gadā.

Pēc tam, citējot Atklāsmes 3:1-3, kur Sardu draudzei bija vēstījums no Dieva, kas aicināja viņus stingri turēties pie savas pārliecības, viņa teica: ... - "Tie, kas cenšas noņemt vecos orientierus, ir atslābinājušies; viņi neatceras, kā viņi tos ieguva vai kā viņi par tiem dzirdēja. Tie, kuri cenšas iedēstīt teorijas, kuri mēģina sagraut mūsu ticības balstus attiecībā uz svētnīcu vai Dieva un Kristus personu, rīkojas kā akli. Viņi cenšas ieviest nenoteiktību un ļaut Dieva tautai dreifēt bez enkura." (turpat)

Šeit ir skaidri redzams, ka 1905. gadā Elena Vaita mūsu pamatpatiesībās bija iekļāvusi tos pašus uzskatus, kādus jau SDA bija turējuši iepriekš par Dievu un Kristu. Ņemiet vērā, ka nebija pieminēta Svētā Gara persona. Vēlreiz aicinu pievērst uzmanību uz atšķirību starp Dievu un Kristu kā divām atsevišķām personām. Tās bija patiesības, par kurām Elena Vaita runāja atkal un atkal 1900. gadu sākumā.

Šeit mēs runājam par divām pamatpatiesībām, kurām īpaši uzbruka "sātans". Viena no tām bija mūs ticības izpratne par Svētnīcu, bet otra bija izpratne par "Dieva un Kristus" personām. Lielākā daļa SDA piekrīt, ka šie ir divi galvenie ticības virzieni, kas tika izkropļoti pēc Elenas Vaitas nāves. Jau 1903. gadā, kad Dž. Kellogs

publicēja savu grāmatu "Dzīvais Templis", Elena Vaita rakstīja Emanuela Misionāru Koledžas skolotājiem par grūtajiem laikiem, kas tuvojas SDA:... - "Tuvojas grūti laiki. Ikvienam, kurš zina patiesību, ir jāpamostas un jāpakļauj Dievišķai disciplīnai sava miesa, dvēsele un gars. Mostieties, brāļi, mostieties. Ienaidnieks seko pa mūsu pēdām. Mums jābūt nomodā, lai būtu pasargāti no tā. Mums jābūt pilnībā ietērptiem Dieva bruņās. Mums ir jāievēro norādījumi, kas doti Praviešu Garā. Mums ir jāiemīl un jāpakļaujas šī laika patiesībai. Tā mūs pasargās no spēcīgiem maldiem. Dievs uz mums runāja caur Savu Vārdu. Viņš runāja ar mums caur Liecībām Draudzēm un grāmatām, kas ir palīdzējušas mums noskaidrot mūsu pašreizējos pienākumus un nostāju, kas mums tagad jāieņem. Jāievēro brīdinājumi, kas ir doti, rindu pēc rindkopas, gan pavēlēs, gan norādījumos." (Ellen G. White "A Warning of Danger". St. Helena, Cal., Sept. 23, 1903. To the Teachers in Emmanuel Missionary College, Spalding and Magan's Unpublished Manuscript Testimonies of Ellen G. White, page 324, 1903)

Šeit mums tiek teikts, ka mūsu pašu dēļ (lai glābtu mūs no "spēcīgiem maldiem") mums ir jāieklausās gan Svētajos Rakstos, gan Praviešu Garā (Dieva Liecībās draudzei). Ņemiet vērā arī Elenas Vaitas teikto, ka Dievs arī runāja ar saviem ļaudīm caur dažām mūsu grāmatām, lai gan patiesībā viņa šeit nenosauc nevienu no tām. Viņa secināja par šiem Dieva dotajiem brīdinājumiem: ... - "Ja mēs tos ignorēsim, kādu attaisnojumu mēs piedāvāsim?" (turpat)

Mums nebūs nekāda attaisnojuma, tā tas tiešām ir, taču pirms varam ņemt vērā brīdinājumus, mums vispirms ir jāiepazīstas ar to saturu.

Jaunas teorijas par Dievu un Kristu (bet ne par Svēto Garu).

Ņemiet vērā šeit citētos Elenas Vaitas vārdus. Tas ir ļoti svarīgi, jo, kā mēs atzīmējam iepriekš, viņa 1905. gadā teica, ka līdztekus mūsu mācībām par Svētnīcu, galvenā joma, kurai uzbruka "sātans", bija SDA Ticība par "Dieva un Kristus" personībām. Par to, ko Džons Kellogs rakstīja savā grāmatā, viņa teica: ... - "Jaunās teorijas par Dievu un Kristu, kas izklāstītas grāmatā "Dzīvais Templis", nesaskan ar Kristus mācību" (turpat).

Šeit nekas nav teikts par jauniem uzskatiem par Svēto Garu. Elena Vaita piebilda: ... - "Kungs Jēzus nāca šajā pasaulē, lai pārstāvētu Tēvu. Viņš nepārstāvēja Dievu kā esenci, kas caurstrāvo dabu, bet gan kā personisku būtni. Kristiešiem jāatceras, ka Dievs ir tik pat patiesa individualitāte kā Kristus." (turpat).

Tas ir ļoti spēcīgs un visu paskaidrojošs Praviešu Gara paziņojums, kas skaidri parāda, ka, gan Dievs, gan Kristus, katrs par sevi ir atsevišķas personas. Elena Vaita to formulē pietiekami skaidri: "Dievs ir tik pat patiesa individualitāte kā Kristus." Cik daudz skaidrāk to vēl varētu pateikt? To nekad nevajadzētu aizmirst, pretējā gadījumā mūsu uzskati patiešām varētu sākt iet ļoti dīvainus ceļus. 1903. gadā tika veikti pasākumi, lai Dievu pārveidotu par kaut ko citu, nevis par personisku būtni (mēģinājumi pārvērst Viņu par nebūtību vai neko). Šī liecība tika uzrakstīta mēnesi pirms Dž.Kellogs sacīja, ka tic "trīsvienības" doktrīnai. To mēs redzēsim nākamajā nodaļā. Ņemiet vērā, ka Elena Vaita Dievu dēvē par "Tēvu".

Elena Vaita arī šeit saka, ka "jaunas teorijas" par Dievu (Tēvu) un Kristu pateicoties Dž.Kellogam ienāca SDA. Viņa arī sacīja, ka Dž.Kelloga uzskatos Dievs (Tēvs) nav attēlots kā "personīga būtne". Šī ir būtība tam, ko viņa jau teica, kas Dž.Kelloga grāmatā bija nepareizi. Un tā bija Dieva "depersonalizācija".

Kā mēs redzēsim nākamajās nodaļās, Elena Vaita teica, ka tika mēģināts gan Dievu, gan Kristu padarīt par nenožīmīgu (tas ir, par neko). Ņemiet vērā, ka iepriekš minētajā paziņojumā Elena Vaita neko neteica par šiem jaunajiem uzskatiem, kas varētu padarīt Svēto Garu par kaut ko citu, nevis par personisku būtni. Tas atkal ir ļoti interesanti un, iespējams, tāpēc, ka SDA Svēto Garu vispār neuzskatīja par personisku būtni, lai gan atzina To kā no Dieva un Kristus atsevišķu individualitāti. Par to mēs runāsim sīkāk nākamajās nodaļās.

Ir arī ļoti svarīgi atzīmēt, ka Elena Vaita teica, ka šīs idejas par Dievu un Kristu, atsaucoties uz Dž.Kelloga mācīto, bija "jaunas teorijas", kas nozīmēja, ka tās neatbilst tam anti-trinitārismam, ko, protams, SDA mācīja toreiz 1903. gadā. Elena Vaita nekad nav teikusi, ka SDA uzskati būtu nepareizi; gluži pretēji, viņa tikai apstiprināja SDA Pionieru uzskatus. Tas notika pat daudzus gadus pēc grāmatas "Laikmetu Ilgas" publicēšanas — grāmatas, kas, pēc mūsu pašu trinitāristu domām, novedusi SDA uz trīsvienības takas. Priekš mums tā ir ļoti nozīmīga atziņa.

1906. gadā Elena Vaita uzrakstīja vēstuli, kas adresēta "maniem brāļiem kalpotājiem Austrālijā". Tajā viņa brīdināja, ka mūsu jauniešiem "nevajadzētu doties uz Batlkrīku", lai kļūtu par medicīnas misionāriem vai evaņģēlija skolotājiem. Viņa to teica tāpēc, ka Batlkrīkā skolotāji un pasniedzēji bija sākuši ignorēt Dieva

sūtītos brīdinājumus un "vairs nevarēja būt droši skolotāji". Turpinājumā viņa rakstīja: ... - "Pirmās lielās sacelšanās vēsture man bieži tika pasniegta attēlos. Tas pats gars, kas izraisīja lielo maldināšanu debesīs, darbojas mūsu pasaulē šodien. Mūsu sargiem jābūt nomodā, lai brīdinājuma signāli skanētu pārliecinoši." (Ellen G. White, Letter 256, 1st August 1906)

Pēc tam viņa teica pievēršot īpašu uzmanību: ... - "Uzmanīgi izpētiet grāmatas "Sentēvi un Pravieši" pirmo nodaļu. Citēšu no šīs nodaļas..." (turpat)

1906. gadā, lai aizsargātos pret nu jau dominējošajām maldu doktrīnām par Kristu, kuras toreiz mācīja Batlkrīkā (un citur), Elena Vaita pievērsās grāmatai, kuru viņa bija publicējusi pirms 16 gadiem 1890. gadā. Lai gan mēs nevaram citēt visu, ko viņa šeit rakstīja, pietiek pateikt, ka tas atbilst tā laika SDA anti-trinitārismam. Iesākumā viņa teica: ... - "Veicot savu mīlestības darbu, Visuma Valdnieks nebija viens. Viņam bija biedrs, līdzstrādnieks, kas spēja vērtēt Viņa nodomus un priecāties, darot laimīgas visas radītās būtnes. "Iesākumā bija Vārds un Vārds bija pie Dieva un Vārds bija Dievs. Tas bija iesākumā pie Dieva." (Jāņa 1:1,2) Kristus, Vārds, Dieva Vienpiedzimušais bija viens ar Mūžīgo Tēvu — vienots tieksmēs, raksturā, nodomos, — vienīgā Būtne, kas varēja izprast Dieva domas un Viņa nolūkus. "(..) Viņam ir dots vārds: "Brīnišķais padoma Devējs, Varenais Dievs, Mūžīgais Tēvs un Miera Lielskungs." (Jes. 9:5) "(..) kā izcelsme meklējama sensenajos laikos, mūžības pirmlaikos." (Mihās 5:2). (Elena Vaita, Sentēvi un Pravieši, 33.lpp. "Kāpēc tika pieļauts grēks")

Pirmkārt, ievērojiet, ka "Visuma Valdnieks" un Kristus ("palīgs" vai "līdzstrādnieks", kā viņu sauc Elena Vaita) ir divas atsevišķas Būtnes. Ievērojiet arī to, ka viņa teica, ka Kristus "Dieva vienpiedzimušais" bija "vienīgā Būtne, kas varēja izprast Dieva domas un Viņa nolūkus". Tad viņa teica: ... - "Un Dieva Dēls par sevi kā gudrību saka: "Es esmu bijusi tā Kunga rīcībā jau Viņa ceļu pašā sākumā; iekams Viņš kaut ko radīja, — es biju pie Viņa jau no pirmlaikiem. Iekams tas Kungs vēl nebija izveidojis zemi, (..) tad es biju pie Viņa, (..) man bija ikdienas savs prieks, un es it kā rotaļādamās nemitīgi darbojos Viņa priekšā." (Sal. pam. 8:22-30) (turpat)

Elena Vaita šeit saka, ka Salamana Pamācību 8. nodaļas "Gudrība" ir neviens cits kā pats Kristus. Tāda ir izpratne par piedzimušo Kristu. Viņš bija tas, kurš jau no pirmlaikiem atradās "tā Kunga rīcībā jau Viņa ceļu pašā sākumā; iekams Viņš kaut ko radīja". Ļoti bieži Elena Vaita Dž.Kelloģa krīzes laikā teica, ka Dievs ("Visuma pavēlnieks") un Kristus ("biedrs" un "līdzstrādnieks") ir divas dažādas personas. Lasot šo sākuma nodaļu, viena lieta, kas kļūst nozīmīga, ir tā, ka nav ne vārda par Svēto Garu. Tas ir vēl nozīmīgāk, ja tiek saprasts, ko vēlāk nodaļā rakstīja Elena Vaita: ... - "Grēks iesākās pie tā, kuru Dievs pēc Kristus visvairāk godāja un kas spēkā un slavā stāvēja augstāk par visiem citiem Debesu iemītniekiem. Lucifers, "skaistā rīta zvaigzne", bija pirmais starp sargājošiem ķerubiem, svēts un neaptraipīts. Viņš stāvēja Lielā Radītāja priekšā un nebeidzamās godības stari, kas ietina mūžīgo Dievu, dusēja arī uz viņu." (turpat)

Atkal, nav ne vārda par Svēto Garu. Viņa teica, ka Lucifers bija "pēc Kristus", kuru "Dievs paaugstināja" debesīs. Tajā pašā nodaļā viņa teica: ... – "Universa Valdnieks sasauca pie sevis visus Debesu pulkus, lai viņu klātbūtnē runātu par sava Dēla patieso stāvokli un norādītu uz savstarpējām attiecībām, kādas Viņš ir paredzējis visām radītajām būtnēm. Dieva Dēlam bija sava daļa pie Tēva troņa, un Viņus abus apņēma mūžīgā, ne no viena neatkarīgā Dieva godība." (turpat)

Atkal, nav ne vārda par Svēto Garu. Ievērojiet, ka viņa saka, ka "...**Viņus abus** apņēma mūžīgā, ne no viena neatkarīgā Dieva godība". Viņa nepiemin trešo dievišķo būtni. Un arī Dieva Dēls bija atšķirīgs no "neatkarīgā Dieva". Viņa arī teica: ... - "Sapulcinātajiem Debesu iemītniekiem Valdnieks paskaidroja, ka tikai Kristus, Dieva vienpiedzimušais Dēls, pilnībā var izprast Tēva nodomus un ka Viņam ir uzticēts īstenot Dieva gribas varenos norādījumus." (turpat).

Dieva klātbūtne un personība.

Kad Elena Vaita pirmo reizi lasīja Džona Kelloģa grāmatu "Dzīvais Templis" (viņas dēls pārliecināja viņu izlasīt to kopā ar viņu), viņa izdarīja šādu novērojumu: ... - "Kad mēs lasījām, es atpazinu tos uzskatus, pret kuriem es biju aicināta izteikt brīdinājumus sava sabiedriskā darba pirmajās dienās. Kad es pirmo reizi pametu Menas štatu, man bija jādodas cauri Vērmontai un Masačūsetsai, lai sniegtu liecību pret šiem noskaņojumiem. "Dzīvais Templis" satur šo teoriju "alfa". Es zināju, ka pēc neilga laika sekos "omega"; un es biju ļoti satraukta par mūsu cilvēkiem." (Ellen G. White, Special Testimonies Series B, No. 2 "The Foundation of our Faith" page 53 1904.)

Šeit mūsu pārdomas atkal atgriežas pie "nāvējošo ķecerību alfa" un "omega" (skat. pirmo sadaļu). Īpaši ievērojiet Elenas Vaitas teikto, ka noskaņas, ar kurām viņa saskārās "sabiedriskā darba sākumposmā", bija tādas pašas kā tās viltus teorijas, kuras radās SDA vēl viņas laikā (Dž. Kellogs). Citiem vārdiem sakot, viltus noskaņas, par kurām viņa runāja kā par noskaņām "darba sākumposmā", atkal mēģināja aizstāt to, kam SDA ticēja 1900. gadu sākumā.

Tātad, ko Elena Vaita šeit domāja? Kāds bija viltus noskaņojumu raksturs? Mēs to varam noskaidrot, pateicoties viņas komentāram: ... - "Es zināju, ka man jābrīdina mūsu brāļi un māsas, lai viņi neiesaistās strīdos par Dieva klātbūtni un personību. Grāmatā "Dzīvais Templis" sniegtie apgalvojumi par šo jautājumu ir nepareizi. Svētie Raksti, kas izmantoti, lai pamatotu tur izklāstītās doktrīnas, ir nepareizi piemēroti." (turpat)

Tagad mēs zinām, par ko bija šie viltus noskaņojumi. Galvenokārt (kā Elena Vaita teica) tie bija saistīti ar "Dieva klātbūtni un personu". Tādējādi šī bija problemātiskā joma 1900. gadu sākuma krīzes laikā.

Kā redzēsīm vēlāk, tas bija saistīts ar Svēto Garu, kas toreiz, 1900. gadu sākumā, Adventismā tika uzskatīts par Dieva klātbūtni un visur esošo Kristus pārstāvi. Kā sīkāk redzēsīm vēlāk, Dž. Kellogam bija cits viedoklis. Ir arī acīmredzams, ka tāpēc tas viss tika saistīts ar "izpratni par Dievu" (vai, kā daudzi teiktu, ar trīsvienību). Elena Vaita "Liecības Draudzei" 8. sējumā rakstīja: ... - ""Lietas, kas ir atklātas, pieder mums un mūsu bērniem mūžīgi," bet "apslēptās lietas pieder Kungam, mūsu Dievam". (5. Mozus 29:29) Atklāsme, ko Dievs par Sevi sniedzis Savā Vārdā, dota mums pētīšanai. To mums jācenšas saprast, bet tālāk par to mums nav jāiedziļinās. Cilvēks ar visaugstākajām gara spējām līdz pārgurumam var censties stādīties priekšā Dieva dabu, tomēr šīs pūles būs neauglīgas. Mums nav jāatrisina šī problēma. Neviens cilvēcis prāts nevar aptvert Dieva būtību. Lai ierobežotais cilvēks nemēģina Viņu izskaidrot. Lai neviens nenododas spekulatīviem prātojumiem par Viņa dabu. Šai ziņai klusēšana ir daiļrunība. Viszinošais stāv pāri apspriešanas iespējamībai...(..)..Pat eņģeļiem nebija atļauts ņemt līdzdalību Tēva un Dēla nodomos, kad tika lemts par Pestīšanas plānu. Cilvēcisgās būtnes, kas cenšas iespieties Visvarenā noslēpumos, parāda savu garīgo un mūžīgo lietu nezināšanu. Priekš viņiem būtu daudz labāk, ja viņi, kamēr vēl dzirdama žēlastības balss, pazemotos pīšļos un lūgtu Dievu mācīt viņiem Savu ceļu." (Elena Vaita Liecības Draudzei 8.sējums orģ.279.lpp.; Nepareiza un Pareiza Dieva atzišana. Spekulatīvas teorijas, 1904. g.)

Ņemiet vērā, ka Elena Vaita šeit atkal neietver Svēto Garu. Viņa tikai raksta par Tēvu un Dēlu. Un, kā mēs redzēsīm, veicot šo pētījumu, viņa to ir darījusi ļoti bieži. Tam ir savs iemesls. Pie tam, tas bija 1904. gadā.

Diemžēl fakts, ka Bībele pilnībā klusē par to, kā pastāv mūžīgais Dievs (par Tēvu, Dēlu, un Svēto Garu), nav atturējies Kristīgo Baznīcu izmantot terminu "trīsvienība" kā veidu, kā aprakstīt dievišķo eksistenci (kā Dievs pastāv). Tomēr viņu pastāvīgā uzstājība, ka šī mācība ir neizprotams noslēpums, ko nevar pilnībā izprast, jo īpaši nespeciālisti, galu galā noveda pie tā, ka netika pilnībā izpētīts, ko doktrīna patiesībā māca.

Tādējādi mēs varam secināt, ka attiecībā uz pašu Dieva esamību, tas ir, kā Dievs pastāv, daudzi kristieši mūsdienās brīvi lieto terminu "trīsvienība", pat piešķirot šim jēdzienam "svētuma" statusu. Taču viņi bieži to dara, neapzinoties, ko tas faktiski ietver. Tā tas bija arī ar mani (Terry Hill) pirms šī pētījuma sākšanas (skat. desmito sadaļu). Lai aizstāvētu, "tā laika Pionieru anti-trinitāro ticību", Elenas Vaitas "Īpašajās liecībās" ir saglabātas vēstules, kurās ir lasāmas tādas liecības, kā šī: ... - "Mēs esam Dieva baušļus pildoši cilvēki. Pēdējos piecdesmit gados katrs piedzīvotais maldu mācību uzbrukums mums ir sūtīts, lai aptumšotu mūsu prātus attiecībā uz Dieva Vārda izpēti, īpaši attiecībā uz Kristus kalpošanu debesu svētnīcā un Debesu vēsti šīm pēdējām dienām, kāda tā ir Atklāsmes Grāmatas četrpadsmitās nodaļas eņģeļu vēstīs. Septītās Dienas Adventistiem tika piedāvāti visdažādākie vēstījumi, lai tie ieņemtu patiesības vietu, kas punktu pa punktu ir tikusi meklēta ar lūgšanu pilnām studijām un par ko liecina Kunga brīnumdarošais spēks." (Ellen White, Letter 95, 1905, To Dr. and Mrs. Daniel Kress, March 14, 1905, see also Special Testimonies Series B. No. 2 page 59 "The Foundation of Our Faith")

Atkal Elena Vaita atsauca uz "pēdējiem piecdesmit gadiem" (aptuveni no 1855. līdz 1905. gadam). Viņa saka, ka šajā laikā SDA ir mēģināts ieviest dažādus nepareizus uzskatus. Pēc viņas domām, to nolūks bija aizstāt "patiesību", ko viņi toreiz mācīja. Atcerieties, ka divdesmit otrajā nodaļā mēs atzīmējam, ka Austrālijā 1890. gadu vidū (tajā laikā tika gatavota grāmata "Laikmetu Ilgas") Elena Vaita teica, ka tas, ko Pionieri mācīja par Kristu, ir "patiesība". Tas bija tad, kad mūsu uzskati vēl bija anti-trinitāri. Ņemiet vērā, ka Pionieri īpaši nodevās patiesības meklējumiem, ar lūgšanām studējot Dieva Vārdu. Šeit viņa uzsvēra veidu, kā šī patiesība tika atrasta.

Viņa arī saka, ka tas, kam Pionieri ticēja, bija "patiesība" un ka par to liecina "Kunga brīnumdarošais spēks". Šeit viņa atsaucās uz daudzajām liecībām par Dieva darbu, ko viņa un citi Pionieri piedzīvoja šo piecdesmit gadu laikā. Turklāt Dievs personīgi apstiprināja, ka SDA Pionieri mācīja ([un turpina mācīt](#)) patiesību, ko viņiem ir devis Dievs. Tad viņa piebilda: ... - "Bet ceļa zīmes, kas mūs ir padarījušas par tādiem, kādi mēs esam, ir jāsauglabā, un tās tiks saglabātas, kā Dievs ir norādījis caur Savu vārdu un Sava Gara Liecību. Viņš aicina mūs stingri, ar ticības tvērienu, turēties pie pamatprincipiem, kuru pamatā ir neapstrīdama autoritāte." ([turpat](#))

Atkal, tas ir aicinājums balstīt mūsu ticību gan uz Svētajiem Rakstiem, gan uz Praviešu Gara liecībām ([Dieva Gara liecības](#)). Vēlos vērst uzmanību uz Elenas Vaitas skaidrojumu, ka tas, ko viņa tolaik uzskatīja par SDA "pamatprincipiem", kas ietvēra to, kādi toreiz bija mūs ticības principi par Dievu, Kristu un Svētnīcu, bija balstīti uz "nenoliedzamu autoritāti" un ka tās bija "ceļa zīmes", kuras mums vajadzēja saglabāt neskartas. Tas notika 1905. gadā, neilgi pēc atgriešanās no Austrālijas. Arī gadu iepriekš Elena Vaita rakstīja: ... - "Lai neviens nemēģina nojaukt mūsu ticības pamatus — pamatus, kas tika likti mūsu darba sākumā, ar lūgšanām pētot Vārdu un Atklāsmi. Uz šiem pamatiem mēs esam būvējuši pēdējos piecdesmit gadus." ([Ellen G. White, Testimonies to the Church Volume 8 "The Essential knowledge" 1904, see also Review and Herald 3rd March 1904](#))

Šeit atkal ir atsauce uz to, kā tas bija sākumā, kad veidojās SDA Baznīcas uzskati. Elena Vaita teica, ka tie ir "ar lūgšanām pētīts Vārds un Atklāsmē". Vēlreiz aicinu vērst uzmanību uz laika periodu "pēdējie piecdesmit gadi". Elena Vaita lūdz SDA nepazaudēt to, kas viņasprāt bija, Adventistiem no Dieva dotā ticība. Pēc tam viņa piebilda: ... - "Cilvēki var iedomāties, ka viņi ir atraduši jaunu ceļu un varētu likt stingrāku pamatu nekā tas, kas jau ir likts. Bet tā ir liela maldināšana. Neviens nevar likt citu pamatu, kā tikai to, kas jau ielikts." ([turpat](#)).

Nākamajā rindkopā viņa rakstīja: ... - "Jau agrāk daudzi mēģināja uzņemt jaunas ticības veidošanu, jaunu principu iedibināšanu. Bet cik ilgi viņu būve pastāvēja? Viņi drīz krita, jo nebija dibināti uz Klints." ([turpat](#))

Īpaši ņemiet vērā, ka Elena Vaita teica, ka pagātnē, tas ir, "pēdējos piecdesmit gados" pirms 1904. gada ([1854-1904](#)), daudzi ir mēģinājuši veidot to, ko viņa sauc par "jaunu ticību", kuras pamatā ir "jauni principi". Līdz ar to tieši 1904. gadā tas bija "jaunums", jo tolaik vēl pastāvēja anti-trinitārisms. Citiem vārdiem sakot, tā laika Adventistiem tieši trinitārisms bija "jauna ticība", kas balstīta uz "jauniem principiem". Pie tam jau 1901. gadā viņa aicināja: ... – "Neviena patiesības līnija, kas ir padarījusi Septītās Dienas Adventistus par tādiem, kādi viņi ir, nedrīkst tikt vājināta. Mums ir seno patiesību, pieredzes un pienākumu ceļa zīmes, un mums ir stingri jāiestājas par savu principu aizstāvību, visas pasaules priekšā." ([Ellen G. White, Australian Union Conference Record 7th January 1901 "The Work for this time"](#))

Vai ir iespējams vēl skaidrāk to pateikt?

Visu iepriekš minēto Elena Vaita runāja vai uzrakstīja, kad mēs vēl bijām anti-trinitāra konfesija, vēl ilgi pēc grāmatas "Laikmetu Ilgas" ([Desires of Ages](#)) publicēšanas. Atcerieties, ka pastāv nopietnas apsūdzības, ka šī grāmata ir it kā virzījusi mūsu konfesiju trīsvienības virzienā. Bet kā tas varēja notikt? Kā grāmata "Laikmetu Ilgas" ([Desire of Ages](#)) varēja novest mūsu konfesiju pie secinājuma, ka mūsu Pionieri būtu mācījuši kļūdainu mācību, ja pēc tās publicēšanas Elena Vaita stingri iesaka SDA nemainīt viņu "pēdējo piecdesmit gadu" uzskatus par Dievu un Kristu.? Par to tiešām ir jāpadomā!

Citi brīdinājumi par atkrišanu 1900. gadu sākumā.

Par krīzi 1900. gadu sākumā Elena Vaita rakstīja: ... - "Tikai daži var saprast pašreizējās atkrišanas nozīmi. Bet Tas Kungs pacēla priekškaru un parādīja man tās nozīmi un rezultātu, ko tā nesīs, ja tā turpināsies." ([Ellen G. White, Special Testimonies Series B, No. 7 page 37 "Councils in Battle Creek" June 15th 1904 "Decided action to be taken now"](#))

Pirmkārt, ņemiet vērā, ka Elena Vaita atkāpšanās sākumu no agrīnajām SDA mācībām ([arī ķecerību "alfa", kā Kelloga idejās](#)) nosauca par "pašreizējo atkrišanu". Turpat viņa piebilda: ... - "Tagad mums ir jāpaceļ brīdinājuma balsis. Vai mūsu ļaudis atzīs Dievu par augstāko Valdnieku, vai arī izvēlēsies maldinošos argumentus un uzskatus, kas turpmāk pilnībā attīstījušies, padarīs Mūsu Valdnieku par niecību to cilvēku prātos, kuri pieņem maldus?" ([turpat](#))

Šeit mēs redzam ļoti nopietnu brīdinājumu SDA Draudzei. Īpaši ievērojiet, ka Elena Vaita brīdināja, ka to cilvēku prātos, kuri pieņem to, ko viņa sauc par "maldus argumentiem", Dievs kļūs par "neko". Tas ir gandrīz tas pats, ko mēs lasījām iepriekš, kad Elena Vaita teica par grāmatām, kuras lasīja mūsu kalpotāji, redaktori un skolotāji: ... - "Sātans strādā, lai Dievu un Kristu padarītu nevērtīgus". (skat. iepriekš)

Tas ir viens no galvenajiem iebildumiem, ko viņa izteica pret Dž.Kelloga mācībām. Tā ir Dieva depersonalizācija. 1905. gadā Elena Vaita vēlreiz brīdināja SDA: ... - "Viena lieta ir droša, ka drīz notiks liela atkrišana, kas attīstās, palielinās un pastiprinās, un tā turpināsies, līdz Tas Kungs nāks no debesīm, kad Dievs to pavēlēs, atskatot erceņģeļa balsij un Dieva bazūnei. Mums stingri jāpieturas pie mūsu sākotnējās ticības pamatprincipiem un nezaudējot spēkus jāvirzās uz priekšu pieaugot ticībā." (Ellen G. White, *Special Testimonies Series B, No. 7 page 57 Sanitarium, Cal., Dec. 4, 1905, "Standing in the way of God's Messages"*)

Tas patiesi ir biedējošs un arī brīdinošs paziņojums. Protams, viņa, pirmkārt, brīdināja SDA. Mēs atkal redzam Eleni Vaitu, kas 1905. gadā aizstāv SDA anti-trinitāro ticību, taču tagad viņa norāda uz "lielo atkrišanu" nākotnē. Viņa arī sacīja, ka, lai gan šī atkrišana turpināsies līdz Jēzus atgriešanās brīdim, SDA ir "stingri jāturas" pie savas "konfesionālās ticības" "pamatprincipiem" (nevis jāatsakās no tiem). Tagad mēs varam redzēt, ka viņa raksturoja SDA "konfesionālās ticības" "pamatprincipus" kā mūsu "robežzīmes" un "pīlārus". Šeit mēs varam redzēt arī vēstījumu, kas ir līdzīgs tam, ko mēs atzīmējam jau pirmajā nodaļā, kur viņa 1904. gadā teica, ka daudzi novirzīsies no SDA ticības. Apstiprinot tikko teikto, viņa piebilda: ... - "Mums vienmēr ir jāsiglabā ticība, ko Dieva Svētais Gars ir nostiprinājis no mūsu pieredzes agrākajiem notikumiem līdz pat mūsdienām (tas ir līdz 1904.gadam)." (turpat).

Kā redzat, Elena Vaita nesaskatīja nekādas problēmas 1905. gada SDA ticībā, lai gan tā bija pilnībā anti-trinitāra. Patiesībā viņa teica, ka šī ir patiesība, ko Dievs ir devis SDA Pionieriem, tāpēc mums nekad nevajadzētu no tās atteikties.

Tas īpaši attiecās gan uz svētnīcu, gan mūsu uzskatiem par atsevišķām Dieva un Kristus personām. Mums patiešām ir ļoti svarīgi to atcerēties. Toreiz, 1905. gadā, Elena Vaita nevarēja iedomāties, ka grāmata "Laikmetu Ilgas" varētu mainīt SDA ticību pēc viņas nāves. Un, kamēr vien viņa bija dzīva, nekas nevarēja mainīt viņas ticību un visu SDA draudzi. Divus gadus vēlāk viņa rakstīja vēstulē Batlkriškas draudzei: ... - Es pateicos Tam Kungam, ka tie, kas agrāk nevarēja saprast, tagad sāk saskatīt garu, kas pārņem tos, kas pretojas Dieva Gara brīdinājumiem. Man ir pavēlēts teikt ticīgajiem Batlkriškā: "Sanāciet kopā. Neļaujiet savai mutei runāt aizkaitinošus vai provokatīvus vārdus. Esiet stingri ticībā, kurā Dievs mūs ir vadījis pēdējos piecdesmit gadus." (Ellen G. White, *Letter to Battle Creek, April 19th 1907*)

Kāda tad bija SDA ticība Dievam un Kristum 1900. gadu sākumā? Mēs to tagad apskatīsim. Protams, ka tas nebija trinitārisms.

Kristus būtībā ir Dievs.

Elena Vaita savā grāmatā "Laikmetu Ilgas" (1898) skaidri identificēja Jēzus personību. Atsaucoties uz teikto: "... pirms Ābrahāms tapa, es esmu" (Jāņa 8:58), viņa teica: ... - "Visi klātesošie aplūsa. Mozum kādreiz atklāto Dieva vārdu, kas izteica mūžīgās klātbūtnes jēdzienu, šis Galilejas Mācītājs tagad minēja kā savu. Viņš pasludināja, ka ir mūžīgi Esošais, Tas, kas apsolīts Israēlam, "kā izcelsme meklējama sensenajos laikos, mūžības pirmlaikos." (Mih.5:1). (Elena Vaita, *Laikmetu Ilgas, orģ. 469. lpp., "Dzīvības gaisma"*)

Elena Vaita noteikti ticēja, ka Kristus ir "mūžīgā klātbūtne" ("ES ESMU"). Mēs to atzīmējam sešpadsmitajā nodaļā. Turpinot šo un nākamo nodaļu, mums ir ļoti svarīgi atcerēties, ka Elena Vaita ticēja, kā teikts Bībelē, ka Kristus ir Dievs miesā. (skat. Jāņa 1:1, Ebrejiem 1:1-3, 1. Timotejam 3:16 utt.). Un tam nav nekāda sakara ar trīsvienību, bet tas ir atklāts pilnīgi anti-trinitārā nozīmē. Kā viņa arī teica 1905. gadā: ... - "Kristus bija Dievs, kas izpaudās miesā; Viņā mājāja "visa Dieva pilnība miesā". Viņš gribēja izliet visu šo godību pār pasauli, bet cilvēki atteicās to pieņemt. Viņiem tika sniegtas daudzas liecības un pierādījumi; bet viņi sevi saistīja ar savu spītīgo neticību un aizspriedumiem. Tāpēc viņiem nebija attaisnojuma." (Ellen G. White, *Youth's Instructor, 21st March 1901, "Show us a sign from heaven"*)

Tas neatšķīrās no tā, kam viņa vienmēr bija ticējusi. Vēstulē 1890. gadā viņa rakstīja: ... - "Kristus necentās tikt uzskatīts par diženu, bet tomēr Viņš bija Debesu Majestāte, cieņā un godībā līdzvērtīgs bezgalīgajam Dievam. Viņš bija Dievs, kas izpaudās miesā." (Ellen G. White, *Letter 8a, July 7th 1890, To M. J. Church, Manuscript Release Volume 20, MR1444*)

Ņemiet vērā, ka Elena Vaita atsaucas uz Kristu kā uz "Debesu Majestāti" un arī saka, ka Viņš bija līdzvērtīgs "bezgalīgajam Dievam". Viņa nesaka, ka Viņš ir "Bezgalīgais Dievs", vismaz ne personības ziņā. Viņa arī tajā pašā vēstulē par Kristu teica: ... - "Viņš nebija Tēvs, bet Viņā mājāja "visa Dieva pilnība miesā", un tomēr Viņš sauca pasaulei, kas bija ciešanās: ... "Nāciet šurp pie Manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi, Es jūsu gribu atvieglināt. Ņemiet uz sevi Manu jūgu, mācieties no Manis, jo Es esmu lēnprātīgs un no sirds pazemīgs; tad jūs atradīsiet atvieglojumu savām dvēselēm. Jo Mans jūgs ir patīkams un Mana nasta viegla..." (turpat)

SDA un Elenai Vaitai 1890. gadā Tēvs ir bezgalīgais Dievs, un Kristus ir bezgalīgā Dieva Dēls. 1906. gadā par Kristu Elena Vaita rakstīja šādus vārdus: ... – "Pasaulē "...caur Viņu viss ir radies, un bez Viņa nekas nav radies, kas ir...". Ja Kristus visu radīja, Viņš jau pastāvēja vispirms. Šajā gadījumā izteiktie vārdi ir tik izšķiroši, ka nevienam nevar būt par to šaubu. Kristus bija Dievs pēc būtības un šī Vārda visaugstākajā nozīmē. Viņš bija ar Dievu no mūžības, Dievs pāri visam, svētīts mūžīgi mūžos." (Ellen G. White, Review and Herald, 5th April 1906, "The Word made flesh")

Ir ļoti grūti pārprast Elenas Vaitas teikto. Tas atbilst rakstītajam Jāņa evaņģēlija 1. nodaļā. Rakstu par šo tēmu varat izlasīt šeit.

<https://static1.squarespace.com/static/554c4998e4b04e89ea0c4073/t/5a4ea331652dea1f6003bdd0/1515103030063/BegottenSeries-Terry+Hill.pdf>

Sarunā ar jauniešiem 1900. gadā viņa sacīja, ka Kristus nebija spiests uzņemties cilvēces glābēja lomu, bet ka tas bija brīvprātīgs lēmums no Viņa puses: ... - "Viņš būtu varējis turpināt dzīvot debesu pagalmos, tērpies nevainojamās baltās drēbēs, sēdot pie Dieva labās rokas kā Princis. Viņš brīvprātīgi piedāvāja sevi, kā labprātīgu upuri. Nevienam no eņģeļiem nevarēja būt galvojums cilvēcei; viņu dzīvība pieder Dievam; viņi nevarēja no tās atteikties. Visi eņģeļi nēsā paklausības jūgu. Viņi ir ieceltie vēstneši Tam, Kurš ir visu debesu Valdnieks. Bet Kristus ir līdzvērtīgs Dievam, bezgalīgs un visvarens. Viņš varēja samaksāt izpirkuma maksu par cilvēka brīvību." (Ellen G. White, Youth's Instructor, 21st June 1900, "The price of our redemption" part IV)

Šeit viņa atkal uzrāda kontrastu starp Kristu un Dievu kā starp divām atsevišķām dievišķām personām. Viņa saka: "Kristus ir vienāds ar Dievu." Citiem vārdiem sakot, Dievs ir cita individuāla dievišķa būtne, bet Dēls ir cita. Tās ir divas atsevišķas dievišķas personības, divi atsevišķi tēli. Jau no paša sākuma SDA vienmēr tam ir ticējuši. Tad viņa piebilda par iepriekš pastāvošo Kristu: ... - "Viņš ir mūžīgais, pašpastāvošais Dēls, uz kuru nebija paklausības jūgs; un kad Dievs jautāja: "Ko man sūtīt?" Viņš varēja atbildēt: "Te es esmu, sūtiet mani." Viņš varēja apņemties būt cilvēces galvotājs; jo viņš varēja pateikt to, ko nespēja teikt pat augstākais eņģelis: man ir vara pār savu dzīvību, un "...tāpēc Tēvs Mani mīl, ka Es atdošu Savu dzīvību, lai Es to atkal atgūtu. Nevienam to nav Man atņēmis, bet Es to atdošu pats no Sevis. Man ir vara to atdot un vara to atkal ņemt. Šo uzdevumu Es esmu saņēmis no Sava Tēva..."(turpat)

Lai gan "mūžīgais, pašpastāvošais Dēls" būtībā ir Dievs (vienlīdzīgs ar Dievu), jau trīspadsmitajā nodaļā mēs atzīmējam, ka caur Praviešu Garu mums ir teikts, ka, ja Kristus grēkotu, Viņš ne tikai zaudētu savas dievišķās spējas, bet arī pazaudētu Savu mūžīgo eksistenci.

Patiesa identitāte vai zaimošana?

Tam, ka Elena Vaita patiešām teica, ka Kristus "būtībā ir Dievs" un ka Viņš ir "mūžīgā klātbūtne" ("ES ESMU"), vajadzētu likt mums secināt, ka viņa arī ticēja, ka Viņš nav mazāks par Dievu, kas izpaužas miesā. Grāmatā "Laikmetu Ilgas" (no iepriekšējā citāta, kurā viņa saka, ka Jēzus pretendēja uz titulu "ES ESMU") Elena Vaita rakstīja: ... - "Atkal priesteri un rakstu mācītāji nosauca Jēzu par Dieva zaimotāju. Uzsvērtā liecība, ka Viņš ir viens ar Dievu, jau agrāk tos tā uztrauca, ka tie gribēja Viņam atņemt dzīvību, un dažus mēnešus vēlāk tie skaidri teica: "Nevis laba darba dēļ mēs Tevi gribam nomētāt ar akmeņiem, bet Dieva zaimošanas dēļ, tāpēc ka Tu, cilvēks būdams, dari sevi par Dievu." (Jāņa 10:33) (Elena Vaita, Laikmetu Ilgas, orģ. 469. lpp., 51. nod. "Dzīvības gaisma")

Ievērojiet Elenas Vaitas teikto, ka Jēzus apgalvoja, ka ir "viens ar Dievu". Viņa nesaka, ka Viņš būtu apgalvojis, ka ir Dievs. Tomēr viņa pilnīgi pareizi citēja Rakstu vietu, kurā teikts, ka vēlāk ebreji sāka piešķirt lielu nozīmi tam, ka Jēzus uzdodas par pašu Dievu. Bet tā bija priesteru un rakstu mācītāju kļūdainā izpratne, nevis Jēzus paziņojums. Runājot par personībām, Jēzus nekad nepretendēja uz bezgalīgā Dieva statusu, bet gan sevī atklāja Dievu unikālā veidā, ko varēja piepildīt tikai Dēls. Atsaucoties uz šo ebreju apsūdzību pret Jēzu, Elena Vaita sava laika jauniešiem paskaidroja: ... - "Farizeju stingrā apsūdzība Jēzum bija: "Tu,

cilvēks būdams, dari sevi par Dievu"; un šī iemesla dēļ viņi gribēja Viņu nomētāt ar akmeņiem. Kristus nemēģināja atvainoties par šo šķietamo farizeju viedokli. Viņš arī saviem apsūdzētājiem neteica: "Jūs mani pārpratāt, es neesmu Dievs." Viņš atklāja Dievu cilvēka miesā." (Ellen G. White, *Youth's Instructor*, 16th September 1897, "What think ye of Christ")

Šajā paziņojumā Elena Vaita no grāmatas "Laikmetu ilgas" noslēgumā piebilda: ... – "Gaisma spīd tumsībā, bet tumsība to neuzņēma." (Jāņa 1:5) (Elena Vaita, *Laikmetu Ilgas*, orģ. 469. lpp., 51. nod.. "Dzīvības gaisma")

Šī "gaisma" bija Jehovas klātbūtne. Citiem vārdiem sakot, Jēzus bija un paliek nekas cits kā "miesā izpaužies Dievs" vai "ES ESMU". Ebreji, dzirdot šajā paziņojumā ietvertos vārdus "ES ESMU", saprata, ka Jēzus identificēja sevi ar "ES ESMU" no 2. Mozus 3:14-15. Tas bija tas, ko viņi uzskatīja par Jahvi (Jehova), kā vienīgo patieso Dievu. Tāpēc viņi teica, ka Viņš ir "zaimotājs".

Minētais apgalvojums "ES ESMU" no 2. Mozus grāmatas 3.nodaļas ir izteikts notikumos, kad Dievs runāja ar Mozu, paziņojot, ka viņam (Mozum) ir jāatbrīvo izraēlieši no verdzības Ēģiptē. Toreiz Mozus jautāja Dievam, uz kā "Vārdu" viņam jāatsaucas, kad viņam jautās, Kas viņu ir sūtījis. Dieva atbilde Mozum ir atrodama 2. Moz. 3:14-15, kur teikts: ... - "Dievs sacīja uz Mozu: "ES ESMU, kas ES ESMU." Viņš sacīja: "Tā tev jārunā ar Israēla bērniem: ES ESMU - tas mani sūtījis pie jums." Un Dievs vēl sacīja uz Mozu: "Tā tu saki Israēla bērniem: Tas Kungs, jūsu tēvu Dievs, Ābrahāma Dievs, Īzāka Dievs un Jēkaba Dievs mani ir sūtījis pie jums - tas ir Mans Vārds mūžīgi, to atcerieties uz audžu audzēm." (2. Mozus 3:14-15)

No tā, ko mēs līdz šim esam lasījuši šajā un iepriekšējās nodaļās, ir ļoti skaidri saprotams, ka attiecībā uz Kristus personu (Kas Viņš ir), kamēr vien Elena Vaita bija dzīva, SDA uzskatīja ka Viņš nav mazāks par pašu Jehovu (ES ESMU), un protams, viņi joprojām uzskatīja Viņu par individuālu personu, kā dzimušu Dēlu, tas ir, dzimušu no Dieva (skat. Jāņa 1:18) un no Dieva nošķirtu personu. Citiem vārdiem sakot, viņu ticība joprojām bija anti-trinitāra.

Tomēr tā nav ticība, ko SDA Baznīca pārstāv šodien, jo atšķirībā no SDA Pionieriem šodienas SDA Baznīca saka, ka Kristus savā pirms iemiesošanās dzīves laikā nekad nav dzimis, tāpēc tiek izteikts apgalvojums, ka Viņš nav patiesais Dieva Dēls (tikai kā simbols). Tādējādi mēs varam redzēt, ka šajā ziņā SDA Baznīcā vairs netiek mācīts, kā mācīja Elenas Vaitas laikā, ka Kristus pirms savas iemiesošanās patiešām bija tsts Dieva Dēls.

Ūrija Smits savā grāmatā "Uzlūkojot Jēzu" Dēla piedzimšanas koncepciju izteica ļoti līdzīgi (tā tolaik bija līdzvērtīga SDA ticības deklarācijai): ... - "Līdz ar Dēlu apstājās dievības kā dievības evolūcija. Viss pārējais, dzīvais vai nedzīvais, bija Tēva un Dēla radīts: Tēvs pastāvēja kā pirms visa jau Esošais, bet Dēls ir aktīvs darbinieks, caur kuru viss tika paveikts. Dažādu līmeņu intelekti, neatkarīgi no tā, cik augsti vai zemi; visu ķerubū un serafu pulki; visi spožie troņi un varenās valdības, varas un ķēniņvalstis, tos visus ir radījis mūsu Kungs Jēzus Kristus. (Uriah Smith, "Looking unto Jesus", page 13, chapter 2, "Christ as Creator" 1898)

Liecība, kuru ir vērts atzīmēt un atcerēties.

1903. gadā, tā sauktās panteisma krīzes sākumā, Elena Vaita rakstīja par briesmām, kuras draud, mēģinot iedziļināties lietās, kuras Dievs par sevi neatklāj: ... - "Dieva Vārds un Viņa darbi satur zināšanas par Viņu, kuras Viņš uzskatīja par vajadzīgu mums atklāt. Mēs varam saprast atklāsmi, ko Viņš šādi ir sniedzis par Sevi. Taču atklāsmes izpēte vienmēr mums jā sāk ar bijību, pazemību un mūsu pašu grēcīguma sajūtu. Nevis ar vēlmi mēģināt izskaidrot Dievu, bet gan ar vēlmi iegūt zināšanas, kas ļautu mums kalpot Viņam pieņemamākā veidā." (Ellen G. White, *Manuscript 132*, Nov. 8, 1903, "God's Chosen People")

Tad tika izteikts nopietns brīdinājums: ... - Lai neviens neuzdrošinās izskaidrot Dievu. Cilvēki nav spējīgi saprast paši sevi, tad kāpēc gan viņi uzdrošinās izskaidrot pašu Visaugstāko? Sātans ir gatavs dot šādiem cilvēkiem nepatiesu priekšstatu par Dievu. Ziņkārīgajiem es nesu vēsti, ka Dievs man ir devis rīkojumu neatbildēt uz to cilvēku jautājumiem, kuri jautā par to, kas nav atklāts. Tas, kas ir atvērts, pieder mums un mūsu bērniem. Cilvēkiem nevajadzētu mēģināt iet tālāk par atļauto. Mums nevajadzētu mēģināt izskaidrot to, ko Dievs nav atklājis. Mums ir jāpēta Kristus, Lielā Skolotāja, dotā atklāsmes par Dieva raksturu, lai garā, vārdos un darbos mēs varētu ar Viņu iepazīstināt tos, kas Viņu vēl nepazīst." (turpat).

Šeit Elena Vaita saka, ka viņai tika dota norāde neatbildēt un nemēģināt izskaidrot to, par ko Dievs izvēlējās klusēt. Tad viņa teica par paša Dieva eksistenci: ... – "Kas attiecas uz Dieva personību un prerogatīvām, kur

Viņš ir un kas Viņš ir, tad šī ir tēma, kuru mums nevajadzētu uzdrīkstēties aizskart. Šajā tēmā klusēšana ir daiļrunība. Tie, kuriem nav pieredzes un pietiekamu zināšanu par Dievu, uzdrošinās par Viņu dažādi spriest. Ja vien viņi zinātu par Viņu vairāk, viņi vēlētos mazāk runāt par to, kas Viņš ir. Tas, kurš ikdienā uztur visciešāko saikni ar Dievu un kuram ir visdziļākās zināšanas par Viņu, visspilgtāk apzinās cilvēku pilnīgu nespēju izskaidrot Radītāju. Jums ir jāpalīdz cilvēkiem izsargāties no tā, kad viņi cenšas ieskatīties Visaugstākā noslēpumos. (turpat)

Pēc tam viņa stāstīja, kā "Bet-Semešas iedzīvotāji" ieskatījās Dieva šķirstā ar baušļiem, un ka Dievs tāpēc iznīcināja lielu daudzumu pilsētas iedzīvotājus. Viņa arī stāstīja, kā Dievs sita Ūzu par pieskārienu šķirstam un kā Mozum pavēlēja netuvoties, kad viņš gribēja redzēt, kāpēc krūms deg, bet nesadeg. Viņa arī stāstīja, kā Jozuam Jērikā lika novilkt kurpes (tas notika, kad viņš jautāja redzētajam vīram "ar izvilktu zobenu", vai viņš ir ar Dieva ļaudīm vai pret tiem), jo viņš stāvēja uz Svētas zemes. Visos šajos gadījumos cilvēki (Dieva ļaudis) jautāja par lietām, par kurām viņi neko nezināja (ziņkārība). Pēc tam, citējot vairākas Rakstu vietas, kurās tiek runāts par Dieva nemainīgajām īpašībām, viņa teica: ... - "Dievs ir bijis vienmēr. Viņš ir lielais ES ESMU." (turpat)

Viņa turpināja: ... - "Bībeles mācība par Dievu ir vienīgā mācība, kurai cilvēki var sekot bez bailēm. Mums jāregulē sava ticība ar vienkāršu "Tā saka Tas Kungs". Zināšanas par sevi, ko Dievs vēlas, lai mēs saņemtu no Viņa Vārda, ja tās tiks ieviestas ikdienas dzīvē, piepildīs vīriešus un sievietes ar spēku pretoties ļaunumam un darīs viņus spējīgus pārstāvēt Viņu. Mums ir jāpēta Kristus mācības vienkāršība. Viņš aicina uz lūgšanu un pazemību. Tā ir mūsu aizsardzība pret kļūdainiem argumentiem, ar kuriem sātans mēģina mūs pārliecināt pievērsties citiem dieviem un pieņemt maldinošās teorijas, kuras viņš ir ietēpis ar savu gaismu. Garīgi aklu cilvēku viegli vada tie, kuri izmanto katru iespēju, lai nāktu klajā ar jaunām teorijām un minējumiem par Dievu. Sātana maldi rada sajūtu par jaunas gaismas dāvanu, kuru, pēc piekrāptā domām tas ir saņēmis, tāpat kā leva ielika Ādama rokās aizliegto augli. Neapgaismotie pagāni nebūt nav sliktākā garīgā stāvoklī salīdzinot ar tiem cilvēki, kuri pēc patiesības uzzināšanas, tomēr atbalsta maldus." (turpat)

Kā mēs atzīmējam ceturtajā nodaļā, Trīsvienības doktrīna ir tikai šķietama doktrīna. Tas nav tieši izteikta nekur Svētajos Rakstos. Tāpēc tie, kas sludina šo mācību, iet tālāk par "svētajām" lappusēm, tas ir, pārsniedz to, ko Dievs ir atklājis. Tā vienmēr ir bijusi problēma ar Trīsvienības doktrīnu. To nevar pierādīt no Svētajiem Rakstiem. Tas ir tikai cilvēcisku spekulāciju materiāls.

Pēdējie gadi.

Savos vēlākajos kalpošanas gados Elena Vaita ir vairākkārt teikusi, ka Dievs bija tas, kas deva SDA Pionieriem viņu ticību. Tāpēc līdz pat savai nāvei Elena Vaita uzstāja, ka Pionieru uzskatiem, lai arī tie ir anti-trinitāri, nekad nevajadzētu mainīties. Tāpēc ir jautājums, kas šodien jāuzdod katram SDA pašam sev: ja Elena Vaita neatļāva mainīt SDA uzskatus, tad kāpēc tas tika izdarīts? Es to saku tāpēc, ka, kā mēs redzējam, pēc viņas nāves tie tomēr tika izmainīti?

Ar vēl vienu noslēdzošo Elenas Vaitas citātu vajadzētu pietikt, lai parādītu, kā viņa izrādīja īpašas rūpes par patiesību, ko Dievs bija devis SDA Pionieriem. Viņa teica: ... - "Mums nav ko baidīties par nākotni, ja mēs neaizmirsīsim ceļu, pa kuru Tas Kungs mūs vadīja, un Viņa doto mācību mūsu pagātnes vēsturē. Mēs būsim stipra tauta, ja paļausimies uz To Kungu; jo mums ir darīšana ar Dieva Vārda varenajām patiesībām. Mums ir viss, par ko varam būt pateicīgi. Mūsu pienākums ir staigāt gaismā, kas mums spīd no Dieva dzīvajām atklāsmēm, uz mums ir uzlikta liela atbildība, kas atbilst lielajai gaismai, ko Dievs mums ir devis. Mums ir daudz pienākumu, jo mēs esam kļuvuši par Svētās Patiesības glabātājiem, un tā ir jānodod pasaulei visā tās skaistumā un krāšņumā. Mēs esam parādā Dievam, un mums ir jāizmanto visas priekšrocības, ko Viņš mums ir uzticējis, lai izgreznotu patiesības svēto raksturu, un sūtītu brīdinājuma un mierinājuma, cerības un mīlestības vēstis tiem, kas atrodas maldu un grēka tumsā." (Ellen G. White, General Conference Daily Bulletin, 20th February 1899)

Elena Vaita sava laika SDA Baznīcas ticību šeit raksturoja kā "svēto patiesību". Viņa teica, ka Dievs viņus ir padarījis par "svētās patiesības glabātājiem". Vēlreiz ņemiet vērā, ka tas tika teikts krietnu laiku pēc grāmatas "Laikmetu Ilgas" izdošanas. Tajā laikā tā bija anti-trinitāra pārliecība SDA draudzē.

Turpinājumā mēs atvērsim divdesmit piektās nodaļas lapaspuses. Šeit mēs redzēsim, kur trinitārisms sāka pacelt savu galvu SDA un kā sākās krīze.

Divdesmit piektā nodaļa. Džons Hārvijs Kellogs un Trīsvienības doktrīna. Turpinājums sekos...